

CATALUNYA SOCIAL

Any VII. Núm 301

Un any, 10 pts. — Núm. solt, 20 cts.

26 de febrer de 1927

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Grèu Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

El Carnaval i la Quaresma

Heus ací dos termes antitètics: Carnaval i Quaresma. L'un exclou l'altre, i no hi ha manera d'estar bé amb els dos. Qui abraça les sensualitats i disbauxes del primer, no pot lligar el seu esperit al segon. Qui senti pel Carnaval afecte, de cap manera podrà tolerar les austeritats i els tons morats i penitencials de la Quaresma. La lluita entre "Don Carnal i Doña Cuaresma", com deia l'Arxiprest de Hita, és secular i no parará mai. Entre Déu i els enemics de Déu no hi ha pau, no hi ha treva, hi haurà sempre lluita mentre el món sigui món. La lluita ha d'ésser l'element necessari en el qual nosaltres podrem escollir entre el bé i el mal, entre un camp i l'altre, entre un camí que ens porti a la nostra sort o a la nostra desgràcia eterna.

En la nostra societat, amarada de sensualisme, el Carnaval ha pres una importància extraordinària. Hom ha volgut donar-li un caràcter d'exhibició artística i de faranduleria de bon gust. Es pretén amagar la seva veritable deu alimentadora — la sensualitat esbojarrada — fent del Carnaval una festa popular en la qual la nota infamant, la nota de bogeria, sigui substituïda per la nota del bon gust, per un cachet de refinament artístic. I societats i corporacions públiques procuren aixecar el nivell del Carnaval.

Ben inútil tot. Sota la disfressa poca-solta i barroera, tant com davall els plomalls i les sedes; sota el mascarot que brama pels carrers abdicant de la seva dignitat d'home, com davall la carrossa en què s'exhibeixen costosos atuells, s'hi amaga una sola força colpidora: la carn, el predomini de la vida luxuriosa, la sensualitat constant, però aquests dies més desbordada que mai. Pitjor encara; aquesta nota de bon gust, aquesta mena de contenció artística que vol aixecar el Carnaval — i amb ell els homes que el segueixen i adoren — a una festa de color i de llum, a una diada de gust depurat i de refinament artístic, és l'única que contribueix a conservar la festa pagana i a fer que molts esperits que en fugirien horroritzats per la seva baixesa i la seva lletjor i poca-solta, ara s'hi atansin i contribueixin a exaltar-la.

No és depurant el Carnaval com ha de minvar

l'onada de la sensualitat, sinó anorreant la festa i fent sentir la nota de serenitat i de reflexió que porta la Quaresma.

La Quaresma! Aquest temps sí que veritablement és de salut i de regeneració individual i social. S'ha dit i repetit que la manca d'esperit de sacrifici porta la nostra societat pels viaranyes extraviats en què la veuen tots els esperits reflexius. I aquesta nota de sacrifici, de negació pròpia, de caritat vers els germans, és la característica d'aquest temps cristià per excel·lència. És en l'escola del sacrifici on es forgen els caràcters, on els esperits adquireixen el tremp de les grans accions. És la roentor del dolor de la negació pròpia la que porta els pobles a la glòria i a la prosperitat verdadera. Poble que no compta amb ciutadans preparats pel sacrifici individual en l'altar del bé comú, és poble sense reserves espirituals.

Per tant, la de la supressió del Carnaval, és qüestió que no solament afecta a la nostra regulació individual, sinó que té una indubtable transcendència col·lectiva. Els períodes de disbauxa, d'exaltació de passions proterves, són propis de pobles decadents. Només els grans heroismes — heroismes individuals, de cada dia, de cada moment — es produeixen en les col·lectivitats amarrades d'esperit de sacrifici trempat en l'amor de Déu i dels germans.

Com a cristians, doncs, com a ciutadans, ens interessa que l'esperit del Carnaval desaparegui, s'anorrei. I no és pas volent-lo disfressar amb oripells de bon gust com s'arribarà a aquesta desaparició.

I si per dissort nostra, per tares de la nostra societat cristiana, ens veiem obligats a passar per aquests dies d'angúnia i de sobreiximent de tota mena d'excessos, procurem allunyar d'ells el nostre esperit i concentrar-lo en el temps de Quaresma que, amb les seves austeritats, té la flaire de les violetes i el regust agradós de la vida nova renaixent amb la Primavera.

La batalla entre "Don Carnal i Doña Quaresma" és eterna. Som els homes qui hem de tenir el bon gust d'afiliar-nos a l'un o a l'altre exèrcit combatent.

Origen i destrucció de la novel·la *Lamerlière*

Les injúries del senyor Feliu Elias contra l'aparició de La Salette es produeixen amb dos motius diversos. Primerament, quan descriu "l'ambient artístic de Barcelona a mig segle XIX" en el qual va descloure's la vida del pintor Simó Gómez. Per a explicar aquell ambient passa revista dels "excessos, esgarriaments i impureses del Romanticisme" (1). Un d'aquests excessos era el *miraculisme*. ("tothom feia miracles a França.") El primer nom que esmenta, en la llista d'"esgarriaments" i d'"impureses" és el nom venerable de La Salette. "Era el moment sensacional de les aparicions de Notre Dame de La Salette, el moment de descobrir-se'n la trampa pietosa de Mademoiselle Constance Saint-Ferréol de la Merlière. Mentre això passava a Fallavaux, en l'Isère, cap a l'any 1846, a la Lorena començava l'odissea mística... etc." Aquí descabella l'infecte paràgraf on barreja les manifestacions més autèntiques del món sobrenatural (aquell sobrenatural "que embafa"), amb les fantasies truculentes de maçoneria, espiritisme, teosofia i superstitió, mesurant amb igualtat sacrílega el miracle de Déu i les facècies del diable.

Repeteix més avall l'envestida amb motiu d'haver pintat En Simó Gómez un bocet amb l'escena de l'aparició, bocet avui en poder del fill de l'artista. "Per fi, dintre aquests sis o set anys [sembla referir-se a unes dates recentament calendades: 1866-1872.] deuria pintar En Simó Gómez el bocet per a un quadro representant la *Marededeu* (sic) de la Salette, encarrec de la casa editorial religiosa Vidua Pla, de Barcelona. Aleshores els miracles de N. D. de la Salette-Fallavaux (sic) commogueren enormement el món catòlic, i responen a tal commoció i segurament augurant un èxit editorial, la casa Vidua Pla volgué publicar una oleografia, com es deia aleshores, amb l'efígie de la Verge i dels noiets Mélanie Mathieu i *Firmin* (sic) Giraud, els *visionaris* (sic) de la Verge. Però mentre la casa editora examinava el bell bocet d'En Gómez vet ací que vingueren les aparicions a Lourdes a llevar interès a la Verge de la Salette i aleshores la casa editorial vacillà i decidí prudentment de trobar el bocet dolent i retornar-lo al pintor sense encarregar-li el quadro. Després en descobrir-se el frau de la Salette-Fallavaux (*Falta* (sic) *vallis* — vall de la mentida) la casa editora deuria reformar son juí pessimista sobre la pintura d'En Gómez" (p. 83).

Al capdavant del llibre, en catalogar les obres de l'artista, nova referència i nou atac. "N.º 7. LA MAREDEDEU (sic) DE LA SALETTE. Pintura a l'oli... etc. El crític col·loca la data probable d'aquesta obreta "en els primers moments de l'arribada de París, cap a l'any 1865." "Demés — diu al capdavant — l'actualitat de la *Marededeu* (sic) de la Salette, no devia pas arribar més enllà de l'any 1865" (p. 172).

Una obligació moral té l'home que nega, i és l'estar posseït de la matèria dins de la qual planteja la negació. Aquells tres paràgrafs semblen a posta, no sols per a ostentar sense equívocs la malícia d'un sectari, sinó la superficialitat d'un crític. És tan prima,

tan de passavolant la documentació de l'autor del *Simó Gómez*, que bo i parlant del descobriment de l'afer de *Falta-vallis*, descobreix ell la pròpia *falta* de suficient estudi. Anomena *Firmin* al noi vident, quan no es pot fullejar res que parli de La Salette, que el nom de *Maximin* no salti a cada pàgina, repetit cents de vegades d'un cap a l'altre del llibre. També ensopega i cau en la *Falta-vallis*. (*Falla-vallis*, deia Déléon, l'inventor de la falla). Aquesta tombarella prova a quin indocte rebost, o bé amb quina lleugeresa de tant se me'n dona, ha recollit el desastrós *calembour* del capellà suspès, acudit digue d'un filòleg de full de calendari. *Fallavaux* és el nom d'un territori agregat l'any 1842 al municipi de La Salette. Cercar etimologies que *a priori* resolguin la qüestió de la certitud d'un fet, és pueril i tan estúpid com si dubtéssim, al pla de Barcelona que una noia és filla de legítim matrimoni només perquè va néixer a La Bordeta.

Com és estúpid igualment reproduir la falla *Lamerlière*, a iguals anys de distància del seu invent i de la seva refutació. Si el senyor Elias ha sentit parlar de la "trampa", ha d'haver sentit parlar igualment dels *processos*. Si es pensa saber que mademoiselle de *Lamerlière* es va disffressar, obligació té de saber que aquella senyora es va querellar en justícia contra els difamadors, i que d'aquests processos que duraren tres anys, va resultar esvaïda l'absurda empescada del libellista Déléon. Vet aquí l'austeritat científica i el rigor crític del senyor Feliu Elias: ha obert crèdit a un autor declarat insolvent fa setanta anys. Un capellà suspès per la seva conducta, expulsat de la seva parròquia de Villeurbanne, que abandonà el vestit eclesiàstic i que tenia "al seu domicili una persona sospitosa, la presència de la qual a casa seva constituïa un escàndol" (2). Aquesta és l'autoritat en qui el senyor Elias reposa. A quina font sectària s'es abeurat el senyor Feliu Elias si no ha trobat, al mateix temps que la novella, la història veritable de les condemnacions episcopals del novellista? Condemnacions que *precediren* als pamflets contra l'aparició, els quals foren una venjança contra el Bisbe i un intent de dissimular la veritable causa. Lluny d'haver començat la suspensió perquè era opositor, diu Carlier, es va fer opositor per a dissimular el delictes pel qual estava suspès.

La Vallée du Mensonge, la Vall de la Mentida, és el títol d'un libel de celebritat entre els clàssics de l'embusteria. No una vall, sinó una muntanya de mentides era l'obra de Déléon *alias* Donnadieu. Cal per a donar una idea d'aquella monjoia dels anys del cinisme, situar-la en el seu moment dins la història apologètica de La Salette.

Des del primer moment de l'aparició es donà per descomptat que els infants Maximí i Melània no podien haver estat mistificats per ningú. La hipòtesi d'un intrús que els hagués parlat fingint-se missatger celestial era rebutjada àdhuc pels mateixos opositors. El fet succeí a una muntanya llisa i descoberta de 1.800 metres d'alt, gairebé inaccessible. Cap arbre, cova ni amagatall practicable, per aquells encontorns. Altres pastors guardaven bestiar en aquells indrets i hora, i haurien advertit necessàriament la presència d'un foraster. Altrament, es tractava d'un dia serè sense núvols ni boira, a les tres de la tarda, dia de sol esplèndid. Detall eloqüentis-

sim dintre la seva humilitat: el gosset de Maximí, que estava amb els pastors, no es mogué gens durant l'escena per a ell invisible, i certament no hauria pas deixat de bordar en acostar-se una persona humana (3). La base dels opositors era que els pastors *no havien vist a ningú*. I això ho deia encara Déléon en la primera part de *La Salette-Fallavaux*, sortida l'any 1852. Els pastors no han "*vist ni home ni dona, ni blanc ni negre, ni dama blanca, res absolutament*" (4).

Però la fermesa dels infants testimonis era tan forta i tan heroica, resistint les proves més rigoreses i les enquestes més hàbils i més inexorables, (entre ells el famós interrogatori per Monsenyor Dupanloup) i sortint victoriosos de tots els paranys, revestint la invariable seguretat dels dos noiets per si sola un caràcter sobrenatural (dotze anys després vingueren els memorables interrogatoris de Bernadeta), que devingué impossible als atacants sostenir per més temps que Maximí i Melània no havien vist res. El *Manament doctrinal* del Bisbe Bruillard en 1851 i la declaració dels bisbes de Belley, Valence i Viviers (5) eren terminants i incontrovertibles: Maximí i Melània havien vist *alguna cosa*. Això els forçà a cercar una explicació natural i humana. Era precis acceptar que els pastors havien vist *algú*. Qui era aquest *algú*? No trigà Déléon a imaginar una solució peremptòria, en una invenció absurda i ridícula, però que com totes les calúmnies, ha deixat el seu rastre.

Sortí a l'any següent de la primera part, la segona de *La Salette-Fallavaux*, i vet aquí, que en 1853, *set anys després* de l'aparició, explicava el capellà suspès la següent història, acusant a una persona determinada i vivent, Mademoiselle Constance-Louise-Marguerite Saint-Ferréol de Lamerlière, veïna de Saint Marcellin, soltera, de 56 anys, d'honorable família; aquesta era la que havia fet l'aparició. I sense vergonya de cap mena basteix una armadura de falsos testimonis, absolutament imaginària. La senyoreta de Lamerlière—deia ell—coneixia l'encontrada de La Salette per haver-hi viscut en un xalet. Aquesta circumstància la féu coneixedora del dialecte local (la Santa Verge havia parlat a Maximí i Melània meitat en francès i meitat en dialecte). Dies abans del 19 de setembre de 1846 va ésser vista anant en diligència de Grenoble a Valence amb una capsa de vestits; ella mateixa digué al conductor, Fortin, que dintre de pocs dies es produïria un gran esdeveniment. Li va ésser fàcil—afegeix Déléon contra tota veritat—amagar-se, aparèixer disfressada als pastors, parlar, i desaparèixer en un núvol que rasava la muntanya. Déléon acumulava encara *proves i testimonis*. La senyoreta de Lamerlière, p. e., havia repetit l'escena, mostrant-se disfressada a l'Hospederia del Santuari de Laus...

Mentir així, tractant-se d'una persona vivent, era la darrera paraula de la gosadia, un joc arriscadíssim. Mademoiselle de Lamerlière el dia 8 d'octubre de 1854, demandava en justícia davant del tribunal civil de Grenoble a l'abbé Déléon i a l'abbé Cartellier que havia reproduït la faula calumniosa. Els processos, que foren molt sorollosos i duraren fins a 1857, tingueren un final contradictori a la lògica i a la justícia. La senyoreta Lamerlière va perdre, tant allí, com en l'apel·lació al Tribunal Imperial. Aquest

resultat negatiu desconcerta a cop d'ull, però no representa en realitat la confirmació de la mentida, ben al contrari. L'embusteria del pamphletaire quedà esmicolada, pel feix de proves poderoses, per l'allau de testimonis irrefutables. Però els jutges de Grenoble i de París establiren una conclusió insensata: que ço que els demandats havien escrit de Mlle. de Lamerlière no constituïa cap perjudici, cap ofensa contra la seva reputació, i que per tant no tenia cap dret a reclamar. Malgrat aquesta singular jurisprudència, segons la qual l'acusar a una persona d'una farsa sacrílega tan odiosa, no constitueix calúnnia ni causa perjudici, malgrat això, dic, romangué públicament provada la impossibilitat absoluta que Mademoiselle de Lamerlière hagués representat la indigna comèdia que Déléon li atribuï.

En què es fundaren, en quina aparença de pretext recolzà Déléon per a senyalar a Mlle. de Lamerlière com autora d'un fet que ultra sacríleg era fantàstic i temerari en si mateix? Simplement, en què la pobre senyoreta de Lamerlière, bona dona i piadosa, però excèntrica (i que altrament, vivia en plets continus) tenia la mania de posar-se vestits estraforis. S'ha descobert i tot el moment precis de la invenció. Fou a un dinar a l'Albenc, on assistien capellans de les dues bandes, creients i opositors de l'Aparició. Un partidari digué, rient-se d'aquests, capficats a trobar un personatge: "No us amoïneu tant, digueu que és la senyoreta Lamerlière!" (7). Es tractava d'una senyora grossa i de més de mitja edat. La *boutade*, inversemblant, dita per riure, va ésser presa seriosament. La frase va donar a Déléon la inspiració de l'absurda novella.

En el curs dels processos, i a desgrat del seu final extravagant, quedaren plenament destruïdes com a falses i gratuïtes totes les afirmacions de l'autor de *La Vall de la Mentida*. No era certa l'existència de cap xalet a la muntanya de La Salette, no era cert que Mlle. de Lamerlière hagués habitat en la regió; no podia, per tant, conèixer ni els indrets ni el dialecte local. No era cert el diàleg amb el cotxer Fortin, qui no va ésser conductor de la diligència sinó l'any 1849; no era certa la història de la capsa amb el vestit ni l'anunci de l'esdeveniment. Resultà demostrat que Mlle. de Lamerlière no va pujar al cim de La Salette fins a la peregrinació de 1848, en la qual li va servir de guia un habitant de Saint-Michel-de-Beaumont i aquest declarà que li va costar quart i ajuda fer pujar en dos dies l'aspra muntanya a aquella senyora. Al Santuari de Laus no sabien res de la repetició de la comèdia, i així mateix van anar quedant desmentits un per un tots els extrems de l'enorme falsedat. Però sobretot fou aclarit d'una manera indubitable i certa, el fet positiu i real que el dia 19 de setembre de 1846, o sigui el de l'Aparició, Mademoiselle de Lamerlière es trobava a Saint Marcellin, a 120 kms. de La Salette, i que totjust aquell dia succeí una desgràcia al seu cunyat, el coronel de Luzy, el qual ella estava esperant per a la solució amistosa d'un plet de família.

Les proves de fet no haurien pas estat necessàries, si el dimoni no hagués volgut encegar als opositors fins a sostenir amb tanta tossuderia una tesi irrisòria. La consideració de lloc, temps i circumstàncies era suficient per a judicar l'inversemblança de la faula. La Providència va escollir l'indret, el pai-

satge, l'ocasió, i la forma mateixa de l'aparició a propòsit per a fer absentia qualsevol sospita de tramaia. Sembla i tot prevista la contradicció: el fet sobrenatural portava en si mateix la refutació de la futura calúnnia concreta. Els pastors veieren una dama *alta, lluminosa i transparent, que s'aguantava en l'aire* i que després s'aixecà fonent-se de mica en mica en el cel blau *sense núvols*. La senyoreta de Lamerlière, que tenia llavors uns cinquanta anys, era "petita, grossa, rabassuda, i en cap manera lluminosa ni diàfana" (8). El dia era clar, el núvol perquè pogués desaparèixer la comedianta, no existia (ultra que hauria calgut encarregar el núvol per a una hora dada, com un cotxe!). És, per acabar, una aberració imaginar que una persona estranya a la localitat hagués pogut pujar sola i sense guia ni camins dalt d'un cim de 1.800 metres, i davallar després sense ésser vista.

Però tota la bastida dels calumniadors quedava enderrocada amb un sol fet, ben cert, positiu i tangible. L'Aparició havia deixat un record material, un rastre del seu pas. Una font estroncada, ara rajava. L'aigua d'aquesta font havia operat curacions prodigioses. La teoria d'una Mlle. de Lamerlière disfressada era en absolut impotent per a explicar la presència de la font i la causa dels miracles.

El resultat dels processos fou resumit en un estudi apologètic per Mr. Amedée Nicolas, de Marsella, titulat *La Salette devant la raison*, publicat en 1856. Vingué, però, una sentència més alta. L'energia del Bisbe Ginoulhiac, en la circular de 19 setembre de 1857 feia callar els opositors i esmicolava la faula. Poc abans, el dia 13 de juny del mateix any havia escrit aquell Prelat a l'abbé Desmonts, rector de Couture (Loir-et-Cher) una lletra que reproduí *L'Univers* el 27 d'aquell mes. "Tranquillitzeu-vos i tranquil·litzeu els vostres feligresos" — deia, i després d'afirmar que hi ha prova evident que és físicament impossible que Mlle. de Lamerlière hagués representat aquell paper i que es trobava aquesta persona el dia de l'Aparició, a trenta llegües de La Salette, escriu unes solemnes paraules que copiaré exactes com la declaració més oportuna i de més autoritat per a desmentir i rebutjar la novel·la inventada en 1853 per un falsari i reeditada setanta anys després, entre nosaltres per un crític d'art en pose d'anticlerical.

"*Vous pouvez dire hautement, Monsieur le Curé, comme le tenant de nous, que la fable Lamerlière est la fable la plus stupide, la plus grossière et la plus ouvertement démentie par des faits certains, que des hommes haineux et de mauvaise foi aient pu imaginer.*" Signat M. A. [Ginoulhiac] Evêque de Grenoble (9).

Déléon, el pamfletaire, morí en 1895, a una edat avançada. Abans d'anar-se'n d'aquest món a donar compte a Déu, va confessar que: *havia sempre en el seu cor cregut en La Salette, i que no havia combatut l'aparició més que per a revenjar-se de l'Autoritat*. Ho testifica el P. Carlier (p. 158) qui declara que aquesta confessió va ésser feta a Saint Imier per Déléon a un Missioner de La Salette qui la comunicà a l'autor del llibre. Monsenyor Giray, Bisbe de Cahors, aporta en la seva obra un altre testimoni. "L'abbé Jayet ens escrivia el 15 d'octubre de 1911: Vet aquí les declaracions que l'abbé Déléon m'ha fet

diferentes vegades: "A veure, — li vaig demanar — és que vertaderament creieu que Mlle. de Lamerlière havia estat l'heroïna de La Salette i que era ella qui s'havia aparegut a Maximí i Melània el 19 setembre 1846?" "Mais non, je n'y ai jamais cru. C'est une plaisanterie (subratllat de l'autor) qu'on a lancée un jour dans un diner, a l'Albenc." (T. I, p. 162 i 163, nota).

Segons Faure (*Recit de l'Apparition*, p. 30), Déléon va reiterar a l'abbé Jayet, que aquella història l'havien inventada "per les necessitats de la causa" i afirma també que Cartellier parlant en una reunió de col·legues a Saint-Didier-de-la-Tour la qualificava d'"hipòtesi que mai havia pogut entrar-li al cap".

La causa es, doncs, jutjada, afegeix Monsenyor Giray. Però jo demano: ensorrada i tot la faula Lamerlière, desmentida la "trampa pietosa" creurà en la veritat de l'aparició el senyor Feliu Elias?

No creu en la veritat de La Salette el senyor Feliu Elias, que ha sentit parlar d'una dona disfressada. Però vet aquí que en la història, tan divulgada, de les aparicions de Massabielle, no hi ha ni intent de faula, tan sols. No hi han històries Lamerlière, a Lourdes, ni processos, ni s'hi han fet *calembours* toponímics com el de *Fallavaux*. La causa de la Verge somrienta dels Pirineus no ha tingut les contradiccions de la causa de la Verge Dolorida, dels Alps. Com replicant a les exigències de l'oposició de La Salette, la Providència ha disposat les aparicions de Lourdes no en una muntanya feréstega sinó en una vall accessible i freqüentada, no manifestant-se el fet sobrenatural breus minuts d'un sol dia, sinó divuit vegades amb previ anunci, assistint multituds immenses a l'espectacle real d'una noia que es comunicava amb una aparició invisible de tothom mens d'ella, i veient tothom amb els propis ulls com neixia una font inexistent abans. I tot això amb testimonis anticlericals, i premsa i policia mobilitzada. Creurà doncs en la veritat de Lourdes el senyor Feliu Elias, que nega la veritat de La Salette?

No, no creu tampoc en Lourdes l'autor del *Simó Gómez*. Quinze ratlles més avall del nom sagrat de La Salette, que comença, com he dit, la llista d'*excessos* de mig segle XIX, esmenta el nom sagrat de Lourdes, classificant-lo també entre els "esgarriaments" i les "impureses" del "Romanticisme"! (12).

R. RUCABADO

(1) *Simó Gómez*. Història verídica d'un pintor del Poble Sec, p. 27.

(2) Carlier (op. cit.). (V. article primer). P. 153.

(3) Refereixo els lectors a la segona vinyeta del número anterior. El gosset, ajegut, indiferent, als peus del dos pastors, no manca a cap imatge que representi la segona fase de l'aparició de La Salette. (Les dues vinyetes del precedent article eren reproduïdes del llibre del P. Carlier).

(4) Citat per Giray, I, p. 161, nota.

(5) Giray, op. cit. T. I, pp. 160 i 161, etc., text i notes.

(6) L'abbé Cartellier, capítol de l'oposició contra la Salette, havia publicat la *Mémoire au Pape*, falsa en el contingut, incorrecta i anticanònica en la forma, que fou condemnada per Pius IX el 4 nov. 1854. Els apologetes de La Salette estan d'acord, de totes maneres, en no passar pel mateix raser Cartellier que Déléon, reconeixent una certa sinceritat en el primer, que era un bon home però obcecant i orgullós, mentre que l'altre ostentava una impudícia literària paral·lela a la seva conducta irregular. Cartellier, però, és greument culpable d'haver avalat sense control les in-

vencions del seu col·lega. Ultimament Cartellier es retractà, i llavors Déleón atacava també al seu antic company.

(7) Carlier, p. 164. Giray, p. 163, nota.

(8) Carlier, p. 166.

(9) Carlier, p. 172. Giray, p. 162, nota.

(10) Giray, p. 163, nota.

(11) Quinze anys més tard l'infeliç Déleón sortí encara amb un *Dernier mot sur la Salette*. Era en 1872, despitat de segur per l'increment de les grans peregrinacions nacionals. La dialèctica d'aquest darrer pamflet és senzillament desastrosa. Mr. Giray en dona (p. 162) retalls aclaparadors. Aquesta última aventura sembla ésser, altrament, insignificant. Carlier no l'esmenta tan sols.

(12) Simó Gómez, pp. 27 i 28.

Incongruència de principis

Aquests dies de Carnaval sembla que la gent hagi perdut el seny. Una mena de follia s'apodera dels homes. Les disbauxes, però, no es cometen al carrer sinó als balls de disfresses.

Certament que és una cosa ridícula que un jove vagi pel carrer amb un nas de cartró i la cara enfarinada, però al capdavant aquest fet no té cap transcendència en la vida social.

Cada any pels volts de Carnaval es celebren balls en moltes cases particulars. Segons opinió de algunes mares que no saben què fer per casar llurs filles, els balls particulars no tenen malícia.

Si els balls moderns no són recomanables i són altament perillosos per a la joventut, digueu-me si aquests perills no augmentaran quan les donzelles ballen disfressades. Aquesta afirmació potser indignarà a alguna senyoreta que troba massa feixuga la moral de l'Evangeli, però crec que s'ha de dir perquè avui són moltes les que no saben per quins mars naveguen.

Baldament no ballessin, pel sol fet de disfressar-se ja mereixen els blasmes de la gent que encara no han perdut el seny.

Una donzella honesta no s'ha de disfressar mai. Obliden les donzelles que es disfressen que el nostre cos, santificat pel sagrament, és el temple de l'Esperit Sant i, per tant, no podem fer-li perdre la seva dignitat.

Els joves que acuden a les festes particulars no són pas sants, sinó fets de fang com els altres. Les donzelles que són veritablement cristianes, no poden ni disfressar-se ni assistir a actes on no els consta que seran respectades com elles es mereixen.

Si el Carnaval és una festa pagana que fa olor de carn, com podem els cristians contribuir a que segueixi celebrant-se? No és natural i lògic que procurem que el poble deixi de celebrar una festa inspirada per l'esperit maligne per fer caure a l'abisme del pecat a moltes ànimes febles?

Si veiem que en totes les esglésies de la ciutat es celebren actes de desagreuament a Jesús Sagramentat, pels pecats execrables que es cometen en aquests dies de disbauxa, com podem assistir a actes, per íntims i familiars que siguin, que tinguin relació amb la festa impúdica del Carnaval?

Moltes vegades es dona el cas que als balls de disfresses familiars hi assisteixen únicament els joves, i els pares resten a casa. A la matinada es veuen grups de donzelles i de joves que travessen els carrers solitaris fent una gran cridòria. És això correcte?

Abans les noies, fins que les posaven de llarg (ara això, naturalment, seria impossible), no assistien a cap festa ni espectacle que es celebrés de nit. Avui veureu nenes de dotze i tretze anys ballant fins que clareja, amb joves que els podrien ésser pares. Riuen i coquetegen amb una malícia impropia dels seus pocs anys.

El dia de Carnaval són moltes les donzelles educades en col·legis cristians, i que potser pertanyen a alguna associació piadosa, que en sortir del ball de disfresses se'n van a missa per a poder després dormir tot el matí. Si les observéssim bé, encara trobaríem damunt els cabells enrinxolats romanesques de la pluja de papers multicolors.

Ens hem de posar o bé al costat de Déu o bé al costat del món. No es pot servir a dos senyors. El mal del nostre temps és la despreocupació. És fan les coses més perilloses sense cap mica de repugnància. Cal aturar aquesta desviació moral.

La frivolitat i la irreflexió de les nostres donzelles l'hem de guarir amb una injecció d'espiritualitat. Si fossin verament espirituals serien més reflexives.

No volem pas exigir d'elles que es posin damunt el cos una túnica cendrosa de penitent i que observin una vida austera dins la soledat d'un desert. Trobem natural que dringuin dins el cor de les donzelles els picarols de la joia i que el somris floreixi en els seus llavis.

Però la veritable alegria no es troba pas seguint els camins de la frivolitat, sinó aquells que menen a Déu. Quan la serenitat no plana damunt el nostre esperit i la pau no regna en el nostre cor, és impossible que coneguem la dolçor de la vera alegria.

Quan hem sabut trobar Déu, ens sentim feliços malgrat unglegin el nostre cor els desenganys de la vida.

Rieu i divertiu-vos, si així us plau, però vigileu que els divertiments no us puguin mai allunyar de Déu.

MARIA BONSHOMS

Del món catòlic

Déu sap per què fa les coses o les permet. França sofrí les lluites cruels de les persecucions religioses, i els fruits esponerosos de la joventut catòlica francesa cada dia ens donen un bell exemple de les seves activitats i organització.

Ara li ha tocat el torn a Mèxic, però potser la situació actual Déu l'ha permesa per a poder heure els fruits que ja s'obtenen poc a poc.

En una fulla editada pels catòlics mexicans, titulada *Gracias, señor Calles*, enumeren els fruits obtinguts, i són:

La unió dels catòlics; augment de la pietat i el fervor; conversions, per difícils menys esperades, en nombre major a l'imaginat; purificació de costums entre els vertaders catòlics; separació o apartament dels falsos catòlics i hipòcrites o tebis; desinterès de l'Església per les coses materials havent perdut més de 5.000 temples en un sol dia i sense la més lleu protesta; abundor de Pentecostès, lluirant-se a la legítima propaganda les senyores, senyorettes i els homes, sofrint presó i escarnis.

En el centenari de Pestalozzi

A D. Ramon Albó

No puc estudiar l'obra del gran pedagog suís, sense pensar en el que en podem dir l'educació familiar. No sé trobar una més autèntica inspiració del seu principi, síntesi del seu sistema i de la seva pedagogia "psicologitzar l'educació", que l'observació de com els infants són naturalment educats en la família.

Els pares tenen una obligació natural d'educar llurs fills? Innegablement. I quan hom es troba limitat en l'exercici dels seus drets per la intromissió usurpadora d'un Estat, és quan se n'adona més i se'n sent més gelós. I qui podria discutir-ho, per altra banda, si cadascú a la família li deu l'aprenentatge de la llengua vernacular i el copsament d'una munió d'idees metafísiques? La idea de Déu, d'esperit, d'eternitat, del bé i del mal, d'alguns atributs de Déu i altres encara, cadascú les ha obtingudes de la seva família. Ja no cal esmentar la munió considerable de nocions de coses, fonamentals en la vida de cada u, que devem a la família.

Per quina tècnica pedagògica la família infon aquelles idees als infants, i els infants les aprenen sense avorriments? Els pares, per la intuïció; els infants, per una altra intuïció no menys aguda que la d'aquells i que provoca tota una activitat espontànea assimilativa que és el joc. Així el mètode de psicologitzar l'educació l'hem de suposar tan antic com la família mateixa. A Pestalozzi, però, cap la glòria d'haver-ne fet adonar als pedagogs i als Estats, molt sovint rectors de la pedagogia.

L'eficàcia, l'humanisme, si se'ns permet de dir-ho així, del mètode pestalozzià podrà demostrar-se bellament i documentadament, establint una relació entre la fortitud i vida cristiana de la família i el caràcter dels infants que en surten, i que formen i defineixen, després, la societat. És comú, en les vides dels grans homes, de remarcar les dots morals de llurs pares i, sobretot, de llurs mares, i la influència que exerciren en la seva formació moral: foren pares que saberen psicologitzar l'educació. Aquest escoli també resulta veritat a la inversa. La negligència dels pares sobre els fills, marca tarès en l'esperit d'aquests tota la vida, i que l'escola, psicologitzant l'educació i tot, no pot esborrar de cap de les maneres. No n'és una confirmació el que es predica tan sovint la col·laboració de la família i de l'escola?

Més ai! que massa precipitadament la incúria i negligència dels pares ha estat presa com una incapacitat nativa de la família per a l'educació dels fills. I s'ha aixecat l'Escola enfront de la família. I aquella ha adoptat uns procediments, si no contradictoris, estranys a aquesta. I la família ha estat considerada com una intrusa de l'Escola. La millor venjança de la família ha estat la ineficàcia de l'educació escolar, perquè no endebades es violen les lleis naturals.

On s'ha vist més l'error de negligir el rol imprescindible de la família en l'educació, ha estat en les institucions pròpies per als orfes, éssers sense famí-

lia, i per als abandonats, orfes parellament, o per als desertors de les famílies, orfes pel mateix. Sembla que d'antuvi Pestalozzi s'adonà de l'absoluta esterilitat de les institucions de tal mena, però creient, si no ingenu, apassionat de la religió de la Humanitat, confia en el pare comú i tutor de tots els orfes, en l'Estat. I Pestalozzi també a aquest demanava lleis socials, protectores dels infants sense llar. La il·lusió de Pestalozzi aviat s'esvaí, però segueix en molts altres, no com una il·lusió, sinó com un error, fins arribar a avui. A tal error responen moltes lleis, dites socials, i la construcció de vastos asils, orfel·lats i reformatoris.

Què són o què representen aquestes grans institucions escolars per als sense família? Acostumen a ésser la sistematització de les lleis contradictòries de la família. La llei de la intuïció, de la psicologització de l'educació, massa sovint ha de mancar-hi, perquè hi manca en el principi l'amor, que és la llum de la intuïció, i que la naturalesa providencialment dona als pares. Hi manca la reducció o limitació, que és la que fa aplicable l'individualització de l'educació, i per tant l'eficiència. N'és absent la llibertat, condicionada sempre, és clar! que invita i provoca al joc, energia verament característica, la més humana de totes, de la psicologia de l'infant. I hi manca l'espectacle íntegre, veritable, real de la vida o del món, que va devenint assimilable paulatinament a la ment de l'infant, sense dalts ni baixos, ni violències, ni coercions.

Adonant-se Pestalozzi que no es podia confiar l'educació dels sense família a l'Estat, i havent endevinat les lleis antipedagògiques de les institucions escolars massa vastes, fundà la Granja Nova. Es veu de seguida que el gran pedagog en la sistematització d'aquesta institució pensa en les lleis educacionals de la família, com obra de la naturalesa. Com en aquesta, els donarà una àmplia llibertat, i deixarà que el món es vagi desplegant a la seva psicologia així que la mateixa evolució psíquica i moral el torni assimilable. L'amor, inspirador màxim de la intuïció, per als seus infants, també al tenia i sentia apassionadament el gran pedagog. Què li va mancar a aquest, que va fracassar en bona part? El nombre d'infants havia d'imposibilitar d'antuvi l'aplicació eficaç de la llei de la individualització. I li van fallar també les lleis econòmiques.

Es molt interessant l'estudiar aquest aspecte com una de les raons més importants del fracàs de la Granja Nova. Els infants treballaven, com treballen, per evolució de l'energia natural, i segons llei de la família, igual que acostumen en aquesta, sobretot en les famílies pageses i artesanes. Diuen els biògrafs, de Pestalozzi, que aquest aviat se sentí envaït del sentiment que els explotava pel mateix gran amor que els professava. Pestalozzi tal vegada en aquest seu primer assaig s'equivocà en una cosa: en no considerar el treball dels infants com un joc, sinó com un treball, això és, com l'aplicació d'una activitat a la consecució d'una

finalitat útil. Els infants, dintre la família, espontàneament treballen. Però per bé que aquesta activitat en alguns casos pot ésser presa pels pares com un rendiment útil, per als infants és sempre un joc, car té el caràcter d'una activitat espontànea, de resultat immediat, però sense la fixació d'una finalitat pràctica.

El fracàs del primer assaig de Pestalozzi fa pensar en un greu problema de l'educació, que és el del seu aspecte econòmic. L'educació és un exercici; un aprenentatge inexorablement car. Qui comparà el que costa un infant al pare fins que dóna un rendiment econòmic? L'educació barata és el secret de la ruïna de l'educació familiar d'avui, de la de moltes escoles, i sobretot de la dels grans asils i reformatoris. Aquí els infants, tot donant una mala interpretació a allò que el treball moralitza, i per tant educa, ha estat substituït el joc pel treball. En veritat, però, el treball no ocupa el lloc del joc en causa de la moralitat, sinó en virtut de la major economia. Tot acostuma a ésser sòrdid i misteriós, demés. El menjar, el vestit, la visió del món, dels homes i de les coses. De la sorridesa i la misèria se'ls sent l'alenada, a través d'un ordre refulgent i d'una netedat senzillament asèptica. Però la psicologia d'un infant exigeix alguna cosa més que l'asèpsia, i la pulcritud exteriors.

Pestalozzi, en formular la llei pedagògica de la psicologització de l'educació, no sols ens prescriu una doctrina, fins avui encara insuperada, sinó que ens marca les línies directrius del que deu ésser una escola, i potser més encara, un asil. El més semblant possible a una família sòlida, honesta, ben constituïda. El Govern francès de la post-guerra, que hagué de resoldre el problema paorós de l'educació i l'esdevenidor de milers d'orfes, com una inspiració divina va intuir-ho així. Un dia, si Déu vol, en parlarem particularment. Avui només cal dir que tots els orfes els va distribuir a pensió en granges agrícoles, de moralitat solvent, on fan vida rigorosament familiar. Sols quan l'escola es torna com una família, és faedora la gran llei pedagògica de Pestalozzi, i tots els corollaris que se'n dedueixen. És una llei tan fecunda, que la seva aplicació és un constant devenir cap a un ideal quasi inassolible de perfecció. Aquest és la mort de l'escola, com un mal necessari, fill de la imperfecció dels pares. El dia que tots els pares fossin com cal, l'escola vagaria. Si per cas, podria substituir, no en el concepte d'avui, sinó com a taller o obrador, on s'ensenyessin unes tècniques. Perquè una tècnica mai no serà una educació.

ANGEL GRAU

Espurnes

A aquells que tot sovint ens volen donar lliçons de tolerància, nosaltres ens permetrem indicar-los l'exemple dels que, amb tot i no pertànyer a la nostra confessió catòlica cerquen de debò la veritat. El cèlebre professor de teologia protestant, Hermeink, i 25 deixebles seus, visitaren al Cardenal Schulte, Arquebisbe de Colònia, perquè els facilités la comunicació amb teòlegs catòlics. De seguida foren dirigits a la Residència dels Pares Jesuïtes, on tingueren tres conferències, escoltant amb tota seriositat les explicacions del Catolicisme i la seva doctrina, sobre la consciència, la llibertat i la gràcia, sobre el pecat original, i el que més els va atraure fou la veritat que la gràcia fa de l'home el fill de Déu i l'hereu del Cel, essent germà de Jesucrist.

Aquesta és la manera única i pràctica per a deliberar respecte del Catolicisme; estudiant la seva doctrina, car d'altra manera no podem acceptar l'apologia d'aquells que no coneixen la doctrina catòlica ni superficialment. El moviment es demostra caminant.

Fa poc que per segona vegada, des de la seva fundació en 1924, sortí del Seminari de les Missions Estrangeres, de Montreal (Canadà), un grup de set sacerdots que han anat a dedicar llurs vides a l'evangelització dels infidels en el Vicariat Apostòlic de Mukden (Xina), on dotze milions de pagans estan al càrrec de 50 missioners, essent Bisbe Monsenyor Blois. La sortida fou acomiadada per una immensa multitud desitjosa de rebre la benedicció d'aquells Apòstols de Crist.

Amb fets és com es fa obra de civilització, car són molts els que tot ho critiquen i no són capaços de fer cap sacrifici per la Humanitat.

Els progresos del Catolicisme a Austràlia són recents, però ràpids. Actualment compta amb cinc províncies eclesiàstiques, 1413 sacerdots, 843 religiosos i 1.200 religioses pertanyents a diverses Ordres. Ultimament s'han fundat diversos Seminaris i s'espera que podran comptar-se 200 ordenacions per any. S'atén a la formació d'un clergat indígena, seguint les direccions de l'actual Papa. Els catòlics hem de conèixer l'acció expansiva de la nostra Religió, per tots els indrets del món.

El President de la República Francesa acordà el gran Comitè per a l'erecció del superb monument al Cardenal Mercier. El dit Comitè està integrat a París, pel President del Consell de Ministres, el Ministre de la Guerra, el Ministre de Marina i el de Treballs Públics, per l'Arquebisbe de París, per Mr. Millerand, antic President de França i altres personalitats notables. L'Església, pel que es veu, s'imposa en el món per la seva virtut i ciència dels seus fills, i s'imposa en mig d'aquells que l'hostilitzen i persegueixen. Qui ens havia de dir que de França havíem de rebre aquests exemples de clericalisme! Què diran aquells que trobaven tan bo tot el que ens venia de França, quan els convenia a ells! Ara callen com uns morts.

FILOMEL

Petites notes

Resulta una vulgaritat repetir — de tant que s'ha dit — que la nostra societat està dominada per un materialisme absorbent i groller del qual no s'allibera cap classe social ni la gent de cap doctrina. Els catòlics, dissortadament, també ens trobem tacats amb el mal, encara que aquest constitueixi l'antítesi de la nostra ideologia.

Però el més greu és que el mal encara creix, que el materialisme cada dia domina més, i que amb tot i els esforços que es porten a cap per a combatre'l, cada dia esten més els seus braços en la nostra societat i, com el càncer, cada dia ataca major nombre d'homes. La seva manifestació primària, l'egoisme, a tots ens doblega. I qui vulgui saber el perquè, la causa de la disminució de sentit ciutadà que arreu avui es nota, fins en regions com la nostra on s'havia arribat a un grau ben estimable d'esperit ciutadà — el percentatge de votants en manta elecció general a Barcelona havia arribat a ésser un dels més alts de les ciutats d'Europa — que giri la mirada cap a l'egoisme. Tothom està bé a casa seva; ningú no es pren l'angúnia de sortir al carrer per a ocupar-se de la cosa pública. Això suposa un sacrifici, i l'egoisme és l'antítesi de tots els sacrificis.

D'ençà que governa el Directori, la legislació és abundant. Tan abundant que, comparant el gruix dels volums de qualsevol col·lecció legislativa d'aquests anys amb els seus homònims d'anys anteriors, es pot apreciar en el doble, almenys, el dels darrers.

Això fa honor als homes que governen. Indica en ells un desig de treball, un afany de reformes, un gavadal d'iniciatives. Tots els ministres van continuament reformant, dictant lleis-decrets i traçant regles de vida als governants. Abans, la discussió parlamentària prenia molt temps; s'havien de contrastar les opinions del govern amb les dels altres homes públics. Ara, no cal pas. Amb que el Ministre tingui la iniciativa, la desenrotllin en quartilles els tècnics del Departament, i l'aprovi el Consell, n'hi ha ben bé prou. I allà van lleis a grapat, i decrets de matèries transcendents.

Llàstima que el poble no en copsi tota l'essència i no les faci carn de la seva carn i sang de la seva sang! Perquè, com que hi ha a baix manca de preparació per a moltes reformes, el que inutilitza aquestes no és pas el text de la Gaceta — que surt ben complet i detallat, — sinó la manca d'ambient, de propaganda, d'atmosfera a propòsit per al cultiu.

Si anàvem a examinar a fons la substància de la llei, potser trobaríem que el text de la Gaceta és el de menys; i és en canvi el tot la manera com aquell text encarna en la realitat.

Hi ha molta gent que està convençuda que, després de la guerra, ha passat ja el temps de les obres socials. La nostra versalitat ens ha fet esborrar — segons molts, entre els quals no ens comptem nosaltres — d'un cop de ploma tot un període en el qual les obres socials s'imposaven com una neces-

sitat, i, de cop i volta, ens ha semblat que compliem la nostra obligació, el deure nostre, proclamant una fórmula general com aquella: "esperit cristià és el que interessa", o l'altra: "el tot és la difusió de l'esperit franciscà".

Ens ha semblat, potser, que aquest esperit es trobava renyit amb les obres socials i que amb aquestes s'havia aconseguit molt poca cosa. El primer és cosa absolutament falsa; les obres socials serveixen, precisament, per a crear aquell esperit cristià en certs medis en què és difícil entrar d'altra manera; i quant a l'èxit obtingut, no som nosaltres, sinó els fets, els qui han de parlar. A part que l'èxit o fracàs no ha de justificar mai l'excel·lència de l'obra, ja que el resultat pot ésser fruit dels homes qui l'han portada amb més o menys encert.

I si sortint del món de la teoria mirem al món dels fets que ens volten, heus ací un exemple ben encoratjador.

A Bèlgica acaba d'ésser organitzada la primera Escola social catòlica per a dones, dirigida per les senyorettes Baels i Cappe, amb l'objecte que s'hi preparin els estats majors per a les nombroses Lligues de dones cristianes, per als Sindicats cristians d'obreres i per a altres obres socials. A més a més, aquesta Escola formarà contramestresses de fàbriques, infermeres-visitadores, bibliotecàries i altres oficis de la dona i té el centre a Brusselles.

Una altra n'hi ha a Lovaina, i ambdues estan reconegudes i subvencionades pel Govern belga. Tant a Brusselles com a Lovaina, l'ensenyament es dona per duplicat, en francès i en flamenc.

La duració dels estudis és de dos anys i les alumnes estan sotmeses a règim d'internat i han de participar dels treballs de diversos cicles d'estudis, seminaris, laboratoris, visites socials, etc. El diploma o títol d'"Auxiliar social" té caràcter oficial i és donat per un jurat oficial independent de les Escoles.

Ja sento exclamar a algun amic nostre: "Bah, coses de l'estranger, sempre mirant a fora".

No, ni a fora ni a dins; mirant sempre allí on es treballa més que ací.

Que a Barcelona els catòlics treballen — no tant com deuriem, però — és evident. Si obriu un diari, trobareu avisos de reunions de juntes, de conferències, fins de cursets d'apologètica. I si aneu de barriada en barriada, podreu visitar Centres catòlics i socials de molta importància, cadascun amb edifici propi, plens de vida i desig d'acció.

Qui digués que a la nostra ciutat no hi ha activitat en el camp social catòlic, demostraria no conèixer l'activitat dels nostres germans.

Gran cosa és el treballar. Però no és el tot. Cal treballar, sí; però treballar amb mètode, amb organització de conjunt, amb ordre i sobretot establir la divisió del treball. Si tots ho fem tot, si tots volem desenrotllar una vida integral, el que resultarà serà una tasca infecunda i minsa. Cal que cada u faci ço que deu fer, i no més.

Un cas, per exemple. Tots els principals Centres de la nostra ciutat compten amb un portaveu propi. No cal dir com el llegir-lo és cosa que demostra una

excellent voluntat, i prou. Per què, doncs, entre tots no fer un setmanari d'importància o aprofitar-ne algun de ja fet?

Tinguem present que la unitat — no la uniformitat — és la primera llei de vida de tot organisme fe-

cund. I mentre aquesta unitat manqui, i mentre aquesta organització de conjunt no hi sigui, el treball no donarà fruits proporcionals a l'esforç.

GASTON GERARD

A l'americana

En el comerç, en la propaganda anunciadora i en moltes manifestacions de la vida, s'empren mètodes anomenats "a l'americana", per demostrar certa forma pràctica de portar a cap els negocis de la vida, en harmonia amb les actuals condicions del món.

Per què no hem de portar a cap, doncs, l'apostolat i l'acció catòlica, a l'americana; a l'americana per la paraula, a l'americana per la premsa, a l'americana per la ràdio, a l'americana per tots els mitjans, demostrant ensems que l'Església sempre està a la altura dels temps, i que els seus enemics gràtius la titllen de retardatària injustament aprofitant-se dels progressos per al bé?

Els religiosos paulistes de Nova York porten a cap una acció tan formidable a favor del Catolicisme, que és necessari que a casa nostra coneguem els seus sistemes de propaganda, fent-los conèixer als nostres correligionaris. L'església que els Pares Paulistes tenen a Nova York està despullada d'il·luminacions fastuoses; no s'hi coneixen els chors de veus teatrals. Tot es fa amb harmonia, devoció i composura, de tal manera que en la seva parròquia es sent a Déu. Des de 1861 introduïren la predicació en totes les Misses, amb una duració de cinc minuts, com si administrassin la religió amb dosis homeopàtiques, i així, sense cansar l'auditori, poc a poc obriren els horitzons de les ànimes estragades i ignorants, i encara, al fons de l'Església hi havia un bussó que deia amb lletres grans: *Question box* (bussó de preguntes), on els fidels dipositaven els seus dubtes en papers que tenien llurs respostes en els sermons dels dies següents. L'apostolat a l'americana buscava a tots. "Amb la mà esquerra he de treballar pels catòlics, i amb la dreta pels protestants", deia sovint el P. Hecker.

Els Pares Paulistes, fent-se càrrec que els joves es volen divertir, organitzaven excursions que barrejaven amb conferències i ensenyances, de manera que la "Summer School" (Escola d'estiu), mantenia l'element jove sempre afecte a l'esperit de la Religió catòlica.

Comprentent els Pares Paulistes que l'apostolat no havia de quedar mai rerassagat, ja l'any 1865 feren aparèixer la bonica revista *The Catholic World* (El món catòlic), i al costat de la citada revista, es formà una gran editorial d'obres religioses i culturals en general. *The Catholic World* ha estat i segueix essent un magnífic exemple d'apostolat de ploma, de profunditat de ciència i de popularitat exquisida, que tant de bo que a Catalunya sabéssim imitar, arribant a editar fullets i publicacions a una xifra elevadament extraordinària, i encara la societat de publicacions catòliques, que així s'a-

nomena, s'engrandí després amb la *Lliga Catòlica per la unitat*, ideada pel P. Conway.

Els Cavallers de Colomb fundaren una Societat per dirigir una biblioteca circulant, i així es compten per milers de milers els llibres que corren de mà en mà, sembrant el bé i predicant les veritats eternes.

Encara l'obra dels Pares paulistes s'estengué, durant la guerra, que es nomenessin capellans catòlics en l'exèrcit americà, havent publicat en un llibre tot el gran bé que dits capellans han fet en els dies de dolor en la guerra gran, tant als catòlics com als protestants.

Després, en la pau, establiren la *Catholic National Welfare Conference* (conferència per al bé catòlic de la Nació), que és tot un servei de premsa, d'informació i d'articles, que corre per tots els periòdics catòlics d'Amèrica, nodreix de notícies a molts elements no americans i es difonen per tots els àmbits en fulles impreses i litografiades en bé del Catolicisme. Es dir, fa el bé a l'americana.

També són moltes les estacions radiotelefòniques instal·lades per religiosos als Estats Units, però cap no iguala a la que tan meravellosament han instal·lat els Pares Paulistes de Nova York. Al P. Grown es deu tota la seva instal·lació costossíssima, i tots els dies les ondes hertzianes transmeten els ecos dels concerts religiosos, conferències apologetiques, lectures i discursos recreatius, complint el precepte del poeta llatí d'instruir delectant. Es l'apostolat a l'americana del gran P. Grown.

Els Pares Paulistes de Nova York, emprant totes les creacions modernes de la ciència, instal·lant a la seva parròquia estacions de radio, posant en ús tots els procediments moderns de propaganda, demostren, com sempre, però d'una manera clara i exacta, a la vista de tothom, que l'Església és la primera d'emprar els instruments que la ciència inventa, per a la propagació i extensió del bé en general.

Nosaltres voldríem que els nostres capellans coneguessin quelcom o tot els que els Pares Paulistes de Nova York posen en pràctica per la propagació del catolicisme als Estats Units, de manera que a Catalunya poguéssim estar, en matèria de religió, al davant de totes les institucions progressistes del món.

Si avui tot es fa a l'americana, vulguem també que les veritats eternes de la nostra santa Religió siguin conegudes i acceptades, emprant els avantatges que la ciència ens proporciona per a difondre i expandir les idees, desmentint, ensems, la fallàcia dels nostres enemics, en afirmar que l'Església és enemiga de la ciència, desmentint-ho amb fets.

LLUÍS G. FÀBREGA I AMAT

El seny d'una bona amiga

Quan varen morir els pares de la Mercè, aquesta decidí traslladar-se a la ciutat. La seva amiga Lluïsa, que l'estimava com una germana i que en poc temps havia també perdut els pares, decidí acompanyar-la.

Els primers dies la ciutat els venia massa gran. Quan es trobaven en les grans avingudes, en mig de tanta de gent desconeguda, enyoraven la placidesa del poble. La Lluïsa aclucava els ulls i veia dintre seu els camps assolellats que verdejaven a l'entorn del seu poble i les masies soitàries escampades ça i enllà de les muntanyes coronades de llum.

Aviat, però, es varen adaptar al viure inquiet de la ciutat que havien vist tantes vegades en somnis. En veure-les ningú no hauria sospitat que eren dues donzelles rústegues que havien viscut arrecreades al campanar del poble. La Mercè era més bella que la Lluïsa. Era alta, prima, graciosa. El seu cos gràcil es vinculava com una palma. Els ulls li brillaven molt i tenia en les galtes la color saniosa de la fruita madura.

La Lluïsa no era tan graciosa com la seva amiga, però tenia més seny i una sensibilitat més fina i aguda.

Les dues amigues trobaren una dona hospitalària que els va donar acolliment. Era vídua i es deia Maria.

—Aquí estareu molt bé — els va dir —. Vosaltres m'ajudareu a viure i a pagar el pis i jo us tractaré amorosament com una mare.

S'estimaven tant les dues amigues, que no volien separar-se ni en les hores de treball. Varen aconseguir ésser admeses en un taller d'una modista molt distingida. La Lluïsa hauria volgut trobar unes companyes de treball més serioses i assenyades. Es contaven contes irreverents i es llegien publicacions no gaire exemplars.

En abandonar el taller algunes modistes trobaven, dins el portal de la casa del davant o a la cantonada, el promès que les esperava.

La Lluïsa no trobava bé que el promès les agafés del braç i que les tractés amb tanta familiaritat.

En travessar les Rambles, les dues amigues sempre trobaven joves que els deien galanies. La Mercè somreia coquetament i la Lluïsa abaixava els ulls.

Els joves dels despatxos del voltant del taller on treballaven, ja les coneixien. Moltes de vegades algun dependent enamoratís havia fet tard, per tenir el goig de veure-les travessar el carrer.

Un dia la Mercè digué a la seva amiga:

—Comença a passar. Haig de fer unes compres per encàrrec de la directora del taller.

Aquell dia la Lluïsa va anar sola al treball. Era un quart de deu i la Mercè no havia encara arribat. La Lluïsa estava intranquillada. De la cadira estant on treballava esguardà el carrer i va veure la Mercè conversant amb un jove a la cantonada. Va comprendre de seguida quines eren les compres que havia de fer la seva amiga.

Quan la Mercè penetrà al taller, la seva amiga no li va dir res. Sembla estrany — pensava la Lluïsa — que hagi estat amb mi tan reservada. Per què no m'haurà confessat que està promesa?

A l'hora de sortir li digué:

—Ja pots anar sola. Ja ens trobarem a casa.

La Mercè, no sabent què dir i comprenent que havia estat descoberta, abandonà el taller sense atrevir-se a descloure els llavis.

Passaven els dies i la Mercè no pensava sinó en el seu promès que, segons deia ella, l'estimava apassionadament.

La Lluïsa no deia res, però observava. Una nit, en havent sopat, penetrà amb la Mercè a la seva cambra i li va dir:

—Perdona'm si et vaig a dir coses poc plaents. Tu creus que l'Enric és l'home més bo del món, i jo crec el contrari.

—Altra vegada vols sermonejar-me? Em faràs creure que em tens enveja perquè m'ha caigut un promès del cel.

—Els promesos no sempre cauen del cel. De vegades cauen de l'infern.

—El meu és bo com un angelet.

—Creus, Mercè, que tindrà tan poca habilitat de mostrar-te les sutzures del seu esperit? Totes les noies que festegen creuen que el seu promès no ha estat encara col·locat en un altar perquè al món no hi ha justícia. L'Enric, Mercè, no m'agrada.

—Si sóc jo la que m'haig de casar amb ell, que vol dir que no t'agradi a tu.

—Casar-te amb l'Enric? No et facis il·lusions, Mercè. L'Enric pertany, segurament, a una família distingida. Si fos pobre, com ell diu, no vestiria tan elegantment. T'afalaga per fer-te contenta. Els homes que estimen noblement no afalaguen mai. L'afalac és l'arma que esgrimeixen els astuts. T'ha invitat a passar un dia al cmp. Si t'estimes no et voldria comprometre. Ell sap que una donzella honesta no pot acceptar aquesta invitació. Per què et vol portar al camp? Cada nit, en sortir del taller, en comptes de portar-te pels carrers més centrals i més concorreguts, et porta pels carrers solitaris. Si et veuen, què pensarà la gent de tu, Mercè? És possible que t'estimi i que t'exposi a perdre la reputació? Si veritablement es vol casar amb tu, per què no et presenta als seus pares? T'ha parlat mai de fer-te conèixer la seva família? Creu-me, Mercè, encara ets a temps de reflexionar. Et parlo sense cap mica d'apassionament i amb l'esperit ben serè. L'Enric és un de tants joves que hi ha en les grans ciutats, que s'entretenen festejant amb donzelles humils i, després d'haver-se divertit i d'obtenir el que volien, les abandonen damunt el fang del carrer.

—Ets injusta amb l'Enric, Lluïsa. Ell m'ha promès formalment que es casaria amb mi.

—No creus en la sinceritat de les meves paraules perquè tens una bona als ulls.

—No vull que em sermonegis més, Lluïsa. Ja sé el que haig de fer. Qualsevol creuria que ets la meua mare. Si m'enganyo seran els meus ulls els

que ploraran i no pas els teus. Diré a l'Enric que et cerqui un promès i d'aquesta manera potser em deixaràs tranquil·la.

La Lluïsa no va respondre i abandonà la cambra amb llàgrimes als ulls. La Mercè s'adonà que havia estat massa agressiva amb l'amiga que tant l'estimava, i, abans que traspassés la llinda de la porta, va córrer vers ella i besant-la li digué:

—Perdona'm, Lluïsa. Estimo tant l'Enric que moltes de vegades per defensar-lo no sé ben bé el que dic.

D'ençà d'aquella nit, la Lluïsa evitava parlar tant com podia de l'Enric.

Un matí, quan la Mercè havia ja sortit de casa, la Lluïsa anà a la seva cambra i obrí l'armari. La nit abans, la Mercè havia penetrat a la cambra amb un paquet, i volia saber el que era. El desembolicà i va veure que contenia un vestit de Colombina. De seguida va comprendre que l'Enric l'havia invitada a un ball de disfresses.

La Lluïsa estava disposada a evitar aquesta infàmia. A la nit, quan la mestressa de la casa era ja a la seva cambra, digué a la Mercè amb gran energia:

—Es que has perdut el seny, Mercè? Ah! si la teva mare visqués com ploraria veient-te al caire de l'abisme!

—Què et passa, Lluïsa?

—El vestit estrafolari que tens a la teva cambra em diu clarament que ja no saps per quins mars navegues.

—Si no fossis tan curiosa, no l'hauries trobat.

—Es que t'atreviràs a assistir al ball de disfresses amb l'Enric?

—Naturalment. Al seu costat no temo res.

—Però, ja saps què cosa és un ball de disfresses? No comprens que és un parany de l'Enric, per fer de tu tot el que vulgui? L'embriaguesa de la festa et farà perdre el seny i no et donaràs compte del que fas. Ho veus com no t'estima l'Enric? No comprens, beneitona, que si es volgués casar amb tu no portaria a la dona que ha d'ésser la seva esposa a un lloc de corrupció? No veus que és altra cosa el que cerca l'Enric?

—Si el coneguessis com jo, no parlaries tan durament d'ell. M'ha dit que em divertiré molt i que no em passarà res. És inútil, doncs, que em sermonegis perquè jo compliré la paraula donada.

L'endemà, en havent sopat, es dirigí ràpidament a la seva cambra per a vestir-se. En alçar-se de taula digué a la Lluïsa:

—Demà t'explicaré coses molt boniques del ball.

Quan la Mercè hagué penetrat a la cambra, la Lluïsa, donant volta a la clau, digué:

—No perdís el temps disfressant-te perquè no t'obriré fins demà al matí.

La Mercè es va posar furiosa. Colpejà fortament la porta exclamant:

—Mala amiga! Si no vols que festegi amb l'Enric és perquè tens enveja que jo sigui estimada. Et mano que obris. Si no em vols obrir m'abocaré a la finestra i demanaré auxili.

—Pitjor per tu si ho fas. Pujaran els veïns i tothom sabrà que volies anar a un ball de disfresses i jo t'he tancat perquè no hi anessis. Els veïns no es decantaran pas a favor teu. Dorm, Mercè. Quan s'hagi asserenat el teu esperit comprendràs

l'immens favor que t'he fet no deixant-te sortir de casa. M'has insultat, però et perdono. No desitjo altra cosa que salvar-te.

La Mercè, comprenent que era endebades suplicar a la seva amiga que li obrís la porta, es va deixar caure damunt el llit amb grans convulsions nervioses i fent uns grans plors.

La Lluïsa, en sentir els sanglots de la Mercè, li va dir:

—No facis rebequeries que ja no t'escauen. Dorm i reposa. Fes bondat i serem bones amigues. Els que et fan plorar t'estimen més que aquells que et fan riure.

Quan la Lluïsa va comprendre que la Mercè s'havia tranquil·litzat, apagà el llum del menjador i es dirigí vers la seva cambra.

L'endemà, quan la Lluïsa penetrà a la cambra de la Mercè, aquesta encara dormia. La Lluïsa obrí els porticons i la Mercè va descloure els ulls sobtadament, amb una mica d'espant. Per la finestra penetrà un doll de llum daurada. El cel blavejava intensament. Dalt de la teulada xisclaven els ocells.

La Lluïsa, fent una moixaina a la Mercè, li va dir:

—No veus quina alegria hi ha damunt de totes les coses. Si haguessis passat la nit de la manera que tu volies, aquesta llum tan pura et faria mal, perquè el teu esperit estaria embolcallat de tenebres. Ara pots esguardar serenament la blavor del cel.

La Mercè estava avergonyida. En la soledat de la cambra va plorar molt i la reflexió li féu comprendre que la seva amiga havia obrat noblement privant-la d'assistir a una festa impúdica.

Aquell dia una amiga els va dir que l'Enric havia passat la nit en una sala de ball, on la majoria dels concurrents estaven embriagats. L'Enric, veient que la Mercè no acudia a la festa, cercà una altra víctima, que va caure al parany. L'Enric es va conduir innoblement amb ella.

—Ho veus — exclamà la Lluïsa — com jo tenia raó? Pobra de tu si jo no arribo a tancar la porta de la teva cambra. No pensis més amb l'Enric. Es d'esperar que t'hauràs convençut que és un mal home. El jove que et convé és En Jaume, el nostre veí. Ell sí que t'estima. Tu no t'has fixat en ell perquè és seriós i mai no t'ha afalagat. És un jove assenyat i espiritual.

La Lluïsa obrí el balcó i, agafant del braç la Mercè, li digué, signant En Jaume que llegia recolzat a la barana del balcó del primer pis:

—Aquí tens el jove que et farà feliç.

La Lluïsa va sacsejar amb violència el branquilló d'una clavellina al cim del qual vermellejava un clavell esbatanat, i va caure damunt el llibre que llegia En Jaume una pluja de fulles. La Lluïsa es col·locà darrere la Mercè perquè no es mogués del balcó, i En Jaume va alçar el cap. En veure la Mercè va saludar-la.

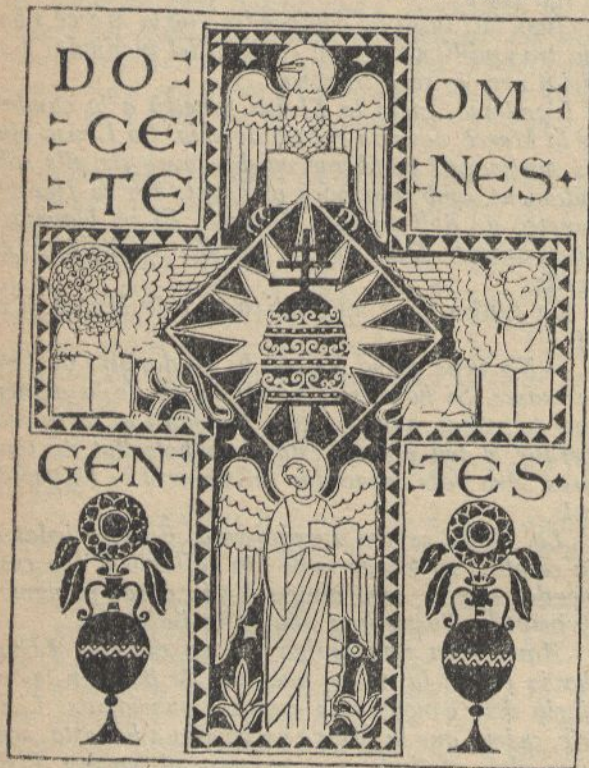
Les dues amigues es varen abraçar i la Mercè exclamà amb llàgrimes als ulls:

—La meua mare no hauria fet tant per mi. Des d'ara, amiga meua, fugiré dels perills i no em deixaré suggestionar per les manyagueries dels llops disfressats d'ovella.

Llibres nous

Ideari del doctor Sardà i Salvany.—Volum I.— Mossèn Joan Ugas. — Pòrtic del doctor Lluís Carreras, Pvre. — Sabadell, 1927.

Sota l'experta ploma de mossèn Joan Ugas acaba de publicar-se l'*Ideari* del doctor Sardà i Salvany, volum primer (onzè de la "Biblioteca Sabadellenca"), amb un pòrtic del doctor Lluís Carreras.

Símbol de l'Apologètica cristiana.
Dibuix de N'Antoni Vila Arrufat
en l'*Ideari* del Dr. Sardà i Salvany.

L'apologètica catalana està d'enhorabona en reintegrar al lèxic vernacle part de la producció d'aquell gegant de la polèmica que es digué doctor Sardà i Salvany. És clar que en dir això, semblarà que formulem un retret a qui volem homenatjar; però, si no ben bé aquest caire, pot revestir no obstant el d'un plany, car no dubto ni un moment que un doctor Sardà i Salvany pròpiament popular hauria multiplicat la collita ja abundosa del seu apostolat fins el punt d'auriolar-lo amb la fama immarcescible de la nostra.

Altrament, no cal reivindicar una figura de la qualitat de la del doctor Sardà i Salvany, que bé podria veure's algun dia venerada en els altars, car moltes foren les seves virtuts, fins el punt de maridar-se amb madona Pobresa a l'últim de la seva vida, fent vida de quasi-asilat en la pròpia casa. Algunes de les virtuts que en grau heroïc posseï el doctor Sardà i Salvany serien sempre tingudes per espill en les més altes esferes ascètiques.

Llegir el doctor Sardà, és omplir de frescor l'esperit, així com saturar-lo d'uns principis de dia-

lèctica fàcil i convincent. Quan la *Revista Popular*, en la seva única època, feia aquelles memorables campanyes, que hom diria radicals d'extrema dreta, molts no volien amollar el seu esperit i criticaven durament el doctor Sardà. Ell, però, impassible, flagellava, la nostra misèria i corrupció, sense prestar oïdes a la murmuració ni a la fallàcia dels qui galantment li haurien atorgat títol de Mestre, amb majúscula, mentre hagués posat una sordina en el seu clam.

En morir, el doctor Sardà, no va deixar ni escola ni successor. A uns temps uns homes, s'ha repetit, i el doctor Sardà, amb aquella gràvida serenor espiritual, s'hauria fet vell per a les generacions actuals, que tot ho capgiren o bé tot ho capbussen per tal de fer sonar el diner de la seva petulància.

Es còmic, doncs, que hom pretengui trobar determinades filiacions, per la senzilla afirmació de tal o tal altre cenacle. El doctor Sardà, si bé ens ha deixat ben en l'aire plantada la senyera, encara no ha trobat qui la prengué en les seves mans per tal de portar-la a més llunyans cims.

Què dir de la seva recopilació que sota el nom d'*ideari* suara s'ha publicat? Que és un excellent exponent de la mentalitat del doctor Sardà i que tant mossèn Ugas com la "Biblioteca Sabadellenca" han d'estar joiosos de la seva obra.

No dubtem ni un moment de l'èxit editorial d'aquest llibre i recomanem eficaçment la seva lectura, a tots aquells qui malconeixen o desconeixen l'obra del doctor Sardà i Salvany, patrici emèrit de les terres pairals.

El doctor Carreras, en prologar l'edició, diu brillantment que a molts "*Ideari* els farà l'efecte i el servei d'un *Speculum* en què es reflecteix aquella ingent producció, triada en els seus fragments representatius i vertebrada en orgànica visió de sistema apologètic."

La impressió tipogràfica és excellent i honora als tallers de mestre Joan Sallent, de Sabadell.

FRANCESC MANICH

El que passa

ESPANYA ENFORA

Una qüestió de caràcter mixte acut ara a la nostra ploma. Ens referim a la crisi del treball a França, les repercussions de la qual agreugen fortament la crisi semblant que aquí patim ja fa temps. Avui mateix ens diu un obrer manyà que al taller on ell treballa, de tres cents i més operaris que fa uns dos anys hi havia ocupats, sols en resten 29. Aquest fet val per cent. Ara bé; els obrers espanyols que hi ha a la veïna república, si no arriben a dos milions, no en falta gaire. Es comprèn aquí la gravetat d'aquesta crisi del treball a França?

A milers llencen d'allí els nostres obrers cap a Espanya, provocant conflictes de difícil resolure al llarg de les comuns fronteres.

I aquest fenomen esdevé general, com ja hauran pogut notar els nostres il·lustrats llegidors.

Vet ací una de les qüestions principals que caldria a la Societat de les Nacions estudiar i esbrinar-la. Tant com caldria que ho fes amb l'estat de Mèxic, verament espantós. No es comprèn la inhibició de la S. de N., gaurdadora de la pau, en la guerra més iniqua i més feroç que mai ha promogut el Maligne contra els cristians. Les noves que, pesi a la censura oficial, arriben d'aquelles terres, fan escriure d'indignació, i hom es pregunta quin càstig esdevindrà sobre aquesta universal claudicació de les nacions davant per davant d'uns crims que no tenen parió de mil set cents anys ençà.

Altrament, el conflicte de la Xina va prenent caires cada dia més alarmants i complicats.

A l'exaltat nacionalisme xinès s'hi ha unit l'extremisme obrer amb una sèrie de vagues i de reivindicacions portades a cap i exigides talment com si fóssim als temps àlgids de la revolució social. La xenofòbia no cal pas dir com arbora els xinesos per tants d'anys dominats i explotats per les potències imperialistes que porten el pèndol de l'actuació internacional al país del sol naixent, que Déu vulgui que no es pongui abans d'hora.

Vindrà d'aquelles terres el càstig a què abans alludíem?

J.

Joventut catòlica - Estudiants catòlics (*)

Existeix una diferència profundíssima entre Joventut Catòlica d'Estudiants catòlics i Joventut Catòlica - Estudiants Catòlics.

La primera significaria una identitat tal que fins podria ésser la mateixa substància; la segona separa clarament els dos conceptes i per tant les dues entitats.

La Joventut Catòlica no són els Estudiants catòlics i els Estudiants catòlics no són Joventut catòlica, puix les seves entitats no pertanyen com a tals a les Junes Suprema, Diocesanes i altres que puguin formar de Joventut Catòlica.

Els Estudiants catòlics no són entitats d'Acció Catòlica.

La diferència essencial entre Joventut catòlica, Acció Catòlica i Estudiants catòlics està que les dues primeres són entitats amb fins d'actuació directa catòlica i amb fins de catolicisme.

Els Estudiants catòlics, en canvi, són organitzacions professionals d'estudiants, les quals, per garantia del seu sempre recte obrar, exposen públicament llur acomodació al dogma i a la moral catòliques, és a dir, la seva confessionalitat, mitjançant la paraula "catòlics" posposada al nom substantiu "estudiants".

Res no és d'estranyar, però, que molts antics estudiants catòlics de vàlua hagin tingut una part tan important en la fundació de la Joventut catòlica. Per altra banda, molts altres ex-estudiants catòlics, la vàlua dels quals pot ésser comparada amb la d'aquells, han desplegat llurs activitats en altres camps de treball, més de laboratori però menys d'acció, com és l'actuació de la Joventut Catòlica. En aquest sentit coneixem figures que han estat elevadíssimes dintre les organitzacions dels Estudiants catòlics devingudes jutges, militars, empleats de l'Estat, catedràtics, directors de grans empreses, religiosos de tota mena, i en general, advocats, metges, etc., etc.

Els més, els que dediquen llurs activitats a la Joventut catòlica, formaran la "selecció" de l'exèrcit seglar d'empenta, de batalla per la realització del Regne de Crist sobre la terra; els altres treballant i procurant perfeccionar-se fins el màxim grau en la seva professió de metges, d'arquitectes, etc., etc., si acomoden tots els seus actes al dogma i a la moral catòlica, constituiran de fet el Regne de Crist sobre la terra.

La guerra no la fan solament els soldats, sinó els ciutadans que fabriquen les armes, que fan carreteres, que treballen, en una paraula, per la victòria. L'enemic, però, té la seva organització i els ciutadans tenen la seva. Ambdues organitzacions es completament, però no es confonen. Ambdues tenen la mateixa senyera; els uns, però, necessiten portar-la flamejant i voltada d'espases, trompetes, canons; els altres, sols exhibida i quieta en els balcons, darrera els quals fan números, fan càlculs... treballen per fer carrils, fer medicines, i fins per donar menjar als altres que lluiten.

A més a més, no feu anar els infants a la guerra, que prou feina tenen a estudiar, a créixer i a fortificar-se. Després, quan siguin bons fadrins, llavors mostreu-los la senyera i els dos camins per seguir-la i obtindreu gent ben preparada per les dues organitzacions: l'exèrcit i els ciutadans.

Els Estudiants catòlics són, doncs, els infants que es preparen. D'ells en surten soldats i ciutadans.

R. PERPIÑA GRAU

(*) Aquest és el vertader títol de l'article del número anterior, que aparegué equivocadament així: "Joventut Catòlica d'Estudiants Catòlics".

Aquest número ha passat per la censura governativa

Noticiari

Espanya

La direcció de la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona ha construït per als seus imponents un grandios immoble a la Carretera de Ribes, xamfrà a Lope de Vega i Mallorca, acoïnt-se als beneficis de la legislació de Cases Barates. Constitueix en tres cases amb llurs corresponents entrades i escales que, en total comprenen 160 pisos, els quals tenen cada un tres o quatre dormitoris completament ventilats, cuina-menjador amb instal·lació de gas per a fogonet, i cuina econòmica amb bateria de servei d'aigua calenta. Totes les habitacions tenen instal·lació de llum elèctrica.

L'aigua, propietat de la Institució, s'obtindrà mitjançant un pou artesià la construcció del qual s'està acabant al pati central de l'edifici.

Les cases que formen l'immoble estan dotades de dos grans ascensors per a ús dels llogaters, els quals podran gaudir a més dels avantatges del servei de banys i dutxes amb secció per homes i una altra per dones (cada una consta de sis habitacions de bany i set dutxes amb aigua freda i calenta), instal·lat en els pisos entresol i principal. Al terrat s'han construït 66 rentadors que podran utilitzar per torn, els llogaters.

Hi ha a més a més, al carrer de Mallorca, grans i ventilats locals amb l'objecte d'establir-hi una cooperativa o economat.

Els imponents als quals interressi llogar habitacions, han de sol·licitar-ho a l'Oficina Central de la Institució, carrer de la Ciutat, número 1 (Plaça de Sant Jaume).

A la planta baixa i amb façana a la Carretera de Ribes, s'han construït locals molt espaiosos i ventilats a propòsit per a botigues i magatzems, els quals no estan subjectes als preceptes de la llei de Cases Barates, i es poden llogar lliurement als qui ho sol·licitin. En igualtat de circumstàncies seran preferits els imponents de la Caixa.

—El Consell Directiu del Patronat Obrer de Sant Miguel del Port, de la Barceloneta, ha quedat constituït en la següent forma:

Director consiliari, reverend senyor rector doctor Nicolau Casarramona Poc; president, Agapit Blasco; vice-president primer, Joan Riera; vice-president segon, Francesc Buscà; secretari, Joaquim Barroso; vice-secretari, Domènec Debot; tresorer, Josep Moreno; comptable, Gaspar Garcia; bibliotecari, Josep Moragas; vocals, Joan Quimicoces, Lluís Pueyo, Narcís Ferrer, Manuel Barenys i Francesc de P. Santana.

—A la barriada de la Salut se celebrà l'acte de lliurar dos nous xalets dels 26 que actualment construeix la "Cooperativa de Periodistes per a la construcció de Cases Barates".

Es beneficiari de la primera don Josep Escofet Vilamasana, i de la segona el soci don Ramón Aliberch Rovelló.

Les noves cases, cada una en son gènere, són molt elegants i esveltes, de línies senzilles i reu-

neixen immillorables condicions de confort i ventilació. Són admirables pel seu encertat emplaçament que permet fruir de la vista panoràmica de tot Barcelona, el port i part del pla del Llobregat.

—Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per impositons d'estalvi la quantitat de 4.350.262 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi 4.005.914 pessetes; resulta, doncs, una diferència de 344.348 pessetes a favor de les impositons. En la mateixa setmana s'obriren 881 llibretes noves.

—En el Saló d'Actes de l'Asil Empar de Santa Llúcia, organisme benèfic de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, s'ha celebrat recentment un concert a càrrec del senyor Vicents Maria de Gibert, organista eminent, i la seva distingida esposa la senyora Maria Thió de Gibert, excellent pianista. Integraven el programa uns "preludis d'orgue" i diferents composicions per a piano a quatre i a dos mans, totes de Beethoven, executades d'una manera brillant pels components artistes, els quals foren molt aplaudits.

Les cegues que formen l'Orfeó de Santa Llúcia cantaren abans en honor als dits concertistes, algunes cançons del seu repertori, sota l'experta direcció del seu mestre senyor Barberà, i executaren també una obra per a violoncello i arpa dirigides pels seus mestres senyor Pujal i senyoreta Cortinas. Els senyors Gibert feren elogis de la tasca de les ceguetes, comprovant llurs positius avenços en la música.

Estranger

Coolidge, president de la República dels Estats Units, ha retut personalment un homenatge a un bon pare de família, Reuber Band, que compta amb 34 fills,

Malthus, que per terres d'Europa, inclús d'Espanya, es passeja com un conquistador irresistible, no pot fer-ho així en terres de l'Amèrica del Nord. Per això la població creix allí en les proporcions que per aquí minva. Ara ja hi ha 118 milions de ianquis.

—La nova "Carta del Treball" feta pel govern feixista italià començarà a regir el 21 d'abril pròxim. Sembla que costarà un xic d'arreglar-la.

—Un fabricant d'objectes religiosos mort recentment a Nova York ha deixat més de deu milions de pessetes per a obres religioses. Per aquí, fora del marquès de Valdecilla, no es coneixen homes tan esplèndids.

—El govern dels Soviets ha imposat la rebaixa del deu per cent als articles de primera necessitat. Cal pendre'n nota.

—La gran vaga ferroviària de Xile ha acabat per mútua comprensió i amb harmonia de les dues parts. Es un fet, aquest, cada dia més repetit. Es la solidaritat en la producció que a la fi s'imposa.

—La *Croix*, de Paris, denuncia com a sospitosa, l'Associació dels *Rotaris*, que tan de moda està. Té per norma la neutralitat política i religiosa, però quan la perd, com a Mèxic, cau del cantó a què es decanta. És axiomàtic.

**Els nens el prenen
amb gran fruició**

Xocolata SOLER

a la vainilla, amestllada, amb
canyella i sense.

Sà, nutritiu i de, fàcil di-
gestió.

Classes molt recomanables per a famílies,
col·legis, hotels, comunitats, etc.

Nostres xocolates es distingeixen per sa
puresa i gust exquisit.

Es fan cuïtes especials a gust del client.

Demani llista de classes i preus.

Casa establerta a l'any 1886 - Sant Andreu, 244: Barcelona

Ja ha sortit el primer volum de

La Bíblia en Català

Comentada i traduïda dels textos originals
pels

MONJOS DE MONTSERRAT

EL GENESI

per Dom Bonaventura Ubach

Preus de cada volum

Paper japó	200 ptes.
Paper fil	60 »
Paper verjurat (amb rolladura)	30 »

Prospectes i subscripcions: MONESTIR DE MONTSERRAT

JARABE PUIG

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada prepara-
ció per a combatre les pulmonies,
bronquitis, catarros, tos i totes
les afeccions de l'aparell respi-
ratori.

Seixanta anys d'èxits continus.

De venda: en totes les farmà-
cies i centres d'específics.

Cada cucharada grande, contiene: Zmode
Sedum album 150 gr. Inf. de Glechoma hederaceum 5 gr.

PREPARADO POR
Z. PUIG
FARMACÉUTICO
RIPOLL

Exigiu l'adjunta marca registrada

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

OBRES DE

J. Civera i Sormani

Sota els ulls clars de Madona Pobresa

(novel·la franciscana)

Preu: 4 ptes.

**Les abelles del jardí de la Reina
i altres contes**

Preu: 4 ptes.

Aquest llibre de contes que ha estat tan elogiat per la crítica, és el millor present que podeu fer als infants.

Aquestes obres les trobareu en totes les bones llibreries

Companyia Transatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RÀPID	} Espanya-Nova York
DIRECTE	
9 Expedicions a l'any.	
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic	
16 Expedicions a l'any	
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina	
14 Expedicions a l'any.	
LINEA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans	
14 Expedicions a l'any.	
"	Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 Expedicions a l'any.	
"	Mediterrani a Fernando Póo
12 Expedicions a l'any.	
"	a Filipines
3 Expedicions a l'any.	

Servei tipus Gran Hotel-T. S. F.-Radio-telefonía - Orquestra - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8

FRANQUEO CONCERTADO